

Visualisering av data for systemisk tilnærming og styringsbeslutninger

SAMMENDRAG

30 June 2025

Kontekst

Denne casestudien undersøker hvordan en svensk kommune bruker data- og visualiseringsverktøy for å håndtere ulikheter i opplæringen blant elever med ulik sosioøkonomisk bakgrunn. Kommunen bruker offentlig statistikk over skoleresultater som er innhentet av Statistiska centralbyråen (SCB) og Skolverket, for å identifisere og følge opp elever som står i fare for å falle ut av videregående skole. I tillegg brukes GIS-kart til å visualisere den geografiske fordelingen mellom skoleprestasjoner og sosioøkonomiske faktorer i ulike deler av byen.

Studien er basert på analyserammeverket Agile EDU, der databruk og datafisering betraktes som et økosystem som omfatter ulike aktører i opplæringen. Rammeverket har tre søyler: dataforvaltning, reguleringer, rettigheter og personvern samt data som brukes til undervisning og læring. Studien ser primært på dataforvaltning, men tar også for seg de to andre søylene.

Hovedfunn

- 1. Reguleringer, rettigheter og personvern.** Det er viktig å være oppmerksom på etiske bekymringer for å unngå stigmatisering og forsterking av stereotypier. Innsamling av relevante data og sikker integrering er nødvendig for grundige analyser. Det er helt avgjørende å bruke tilgangskontrollert innlogging i visualiseringsverktøyet for å beskytte de registrertes personvern. Å fremme en kultur av tillit, åpenhet og myndiggjøring er nødvendig ved datadrevne tilnærminger.
- 2. Data som brukes til undervisning og læring.** Analyser av eksisterende data har vist at å bytte til en skole i et mindre sårbart område ikke nødvendigvis fører til bedre faglige resultater i seg selv for elever fra sårbare områder. Bruk av GIS-kart kan bidra til å utarbeide hypoteser og spørsmål for videre forskning og undersøkelse. Data og visualiseringer kan brukes til å planlegge, overvåke og vurdere intervensjoner på en effektiv måte.
- 3. Dataforvaltning.** Kommunen har sett at en datadrevet strategi som omfatter innsamling, analyse og visualisering av allerede eksisterende og handlingsrelevante data om skoleprestasjoner og sosioøkonomisk bakgrunn på ulike nivåer, kan være effektivt for å identifisere elever i sårbare områder som står i fare for ikke å komme inn på videregående skole. Bruk av GIS-kart har bidratt til å avdekke data og fakta som ikke var synlige tidligere, og dermed vise mønstre og korrelasjoner mellom skoleprestasjoner og sosioøkonomiske faktorer.

Konklusjon

Studien understreker viktigheten av å bruke data og visualiseringsverktøy for å håndtere opplæringsforskjeller og informere forvaltningens beslutninger på kommunalt nivå. Ved å benytte datadrevne tilnærminger kan kommunen gi økt støtte til elever i sårbare områder, optimalisere

ressursfordelingen og bidra til et mer likeverdig opplæringslandskap. Videre er det helt nødvendig å bidra til økt dataliteracy på alle forvaltningsnivåer i kommunen. Dette innebærer opplæring og myndiggjøring av de ansatte slik at de på en profesjonell og etisk måte kan samle inn, analysere og bruke kvalitetssikrede og handlingsrelevante data. Dette sikrer at datainformerte beslutninger baseres på nøyaktige og forståelige innsikter.

Delfinansiert av
Den europeiske union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.